Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Statens Pædagogiske
Studiesamling
Frederiksborg Alle 22 V
413

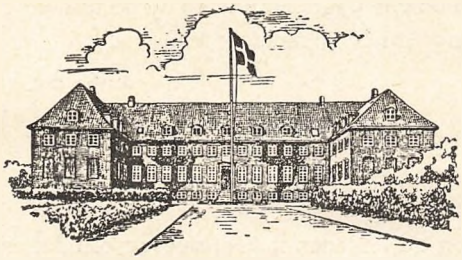

H.U.H.-Bladet

MEDLEMSBLAD FOR HASLEV UDV. HØJSKOLES ELEVFORENING — OKT. 1954

30 år for Haslev Højskole.

Fra 1. oktober tager forstander Thorlø og hustru deres afsted fra Haslev Højskole. Hermed er en livsgerning i Haslev Højskoles tjeneste ved at være forbi. Dog vil Thorlø som medlem af bestyrelsen og byggeudvalget stadig arbejde for skolen og bevare forbindelsen med denne.

Fra 1936 til 1952 har forstander Thorlø haft en ugentlig time på vor skole, og desuden vil han være kendt af vore gamle elever fra elevstævner og lignende. Vi vil derfor ved denne lejlighed bringe en tak for godt naboskab og veludført arbejde på skolen. Thorløs smittende glæde og varme hjerte gjorde ham til ungdomsleder. Hans evne til at fortælle malende og fængslende gjorde ham til højskolemanden, som kunne fastholde selv de mest uoplagtes opmærksomhed i foredragssalen. Hans glæde ved at dele med andre mennesker både timeligt og åndeligt gjorde ham til den inspirende medarbejder og kollega. Hans varme omsorg for den enkeltes liv med Gud gjorde ham til sjælesørger.

På Den udvidede Højskole vil vi komme til at savne Erna og Herman Thorlø som „gode venner og trofaste naboer", men vi tror, at de har fået efterfølgere, som med dygtighed vil føre gerningen videre. Vi vil derfor ved denne lejlighed også byde det nye forstanderpar, hr. og fru Christiansen, velkommen til samarbejdet. Skolerne i Haslev er på mange måder en enhed, og her gælder ordene „Når eet lem

Statens pædagogiske Studiesamling
København

lider, lider alle lemmer med, når eet lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med (1. Kor. 12,26). Velkommen i vore skolers fællesskab om arbejdet på ungdommens dygtiggørelse til tjeneste i vort land og i Guds menighed på jord.

Johs. M.

Adventsfesten

på Haslev udvidede Højskole er ved at være en tradition, som mange gamle elever med forventning og glæde ser hen til. Mange kommer langvejs fra for at være med under adventskransen, når første lys tændes. Det er festligt, og vi vil gerne, at det fortsat skal være en god og smuk skik .....

Men ... kære venner og gamle elever. I vil nok være så rare at begrænse dette adventsbesøg til s ø n d a g. Det er umuligt for os at skaffe overnatningsmuligheder til mere end ganske enkelte, som i så fald i god tid forinden må forespørge, om det er muligt. Og så be'r vi om, at det må være f ø r s t e søndag i advent, vi ser jer, og ikke alle adventssøndagene. Det er sket, at nogle er kommet en af de andre søndage med forventning og er rejst skuffede hjem, fordi der ingen arrangementer var. Vi kan jo ikke gentage festen tre—fire gange. Det vil I sikkert forstå. Tak.

Af hensyn til køkkenet vil vi under alle omstændigheder bede om, at søndagsbesøg her på skolen — og dette gælder i særdeleshed 1. søndag i advent — må blive anmeldt forud.

Mange hilsener fra alle på skolen.

Sommerskolen 1954

er nu til ende. Den 28. september havde vi afskedsfest. Trods — eller måske på grund af — det kolde og regnfulde vejr, blev det indholdsrige måneder, som vi med glæde og taknemmelighed ser tilbage på. Det har været et flittigt og interesseret hold, i hvilket mennesker med vidt forskellige forudsætninger fandt sammen i et frugtbart og inspirerende fællesskab.

Alle vi, der arbejder på skolen, siger tak for i sommer og ønsker jer en lykkelig og velsignet gerning, hvor I bliver sat. Vi vil være forenet i bønnens fællesskab ud over land og grænser.

Hjertelig hilsen fra os alle.

Jeres **Käti og Johs. Magelund.**

Haslevkredsen i København, H.u.H.

har møde på K.F.U.K., Store Kannikestræde 19, mandag den 1. novbr. kl. 20.

Hr. pastor M. H. Zeuthen taler.

Emne: Efter Evanstone.

Velkommen alle. Slut så op!

P. k. v.

K. Vilh. Jørgensen.

Kontingent:

Der er pr. 1ste oktober indgået godt 5000 kr. Bravo! Bliv sådan ved!

Sommer 51.

Efter en hyggelig aften hos Grethe (Høj) og Henry Anthonsen sender vi en hjertelig hilsen til alle kammerater fra sommeren 51.

Gertrud Schmidt (Storbacka), Marie Nielsen, Birgit Olsen, Ingrid Tingleff, Else Larsen, Anna Hansen, Kamma Tøltrup, Grethe Hoj Anthonsen og Else Marie Bjerrum.

De tyske højskolers årsmøde.

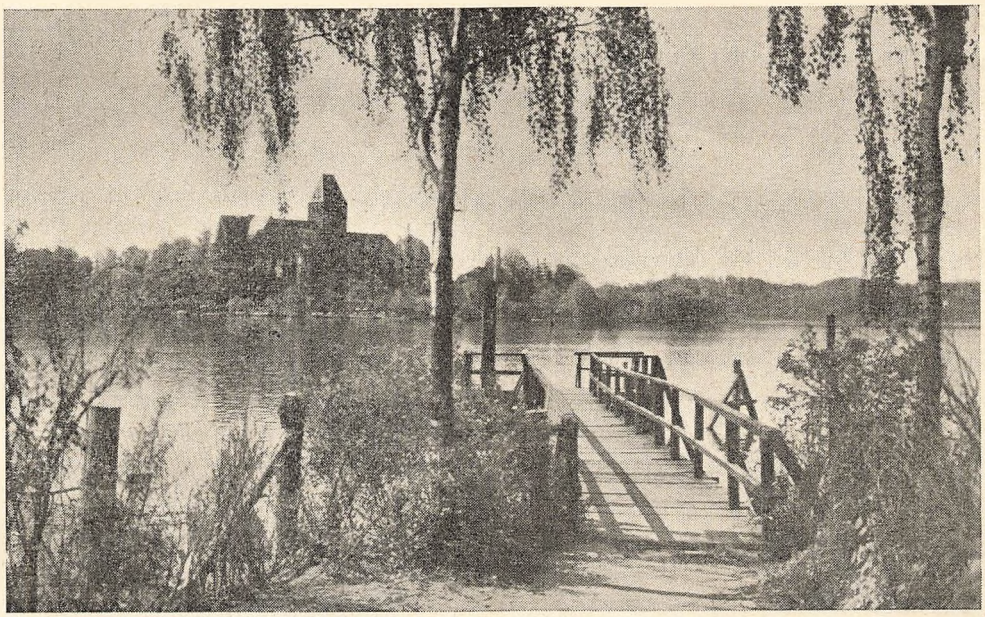

Vi er i Ratzeburg, hovedstaden i det lille hertugdømme Lauenburg, som endnu nævnes blandt de danske kongers mange titler. Ratzeburg er en gammel klosterby, meget smukt beliggende på en ø i Ratzeburger-søen. De gamle munke havde sans for naturskønhed. Byens domkirke er opført 1154 af Henrik Løve, og den er Nordtysklands ældste murstensdomkirke. Ualmindelig smukt ligger den på øens højeste punkt og spejler sine ærværdige mure i søens vand. Den ligner forbavsende Sct. Bendts kirke i Ringsted; men de er jo også fra samme tid. Kirken i Ringsted blev indviet 1170.

Domkirken har altså 800 års jubilæum i år, og man fejrer jubilæet med en uges festligheder i kirken og i byen. Der bydes de mange deltagere, hvoraf ikke så få er præster fra østzonen, et righoldigt og meget lødigt program. I domkirken er der hver dag liturgisk morgenandagt og derefter bibeltime og i løbet af ugen 2—3 kirkekoncerter. Til en sådan koncert er kirken stuvende fuld af mennesker. Et mægtigt kor fra byens gymnasium opfører en motet af Bach, og på orglet spilles værker af Bach, Buxtehude m. fl. Koncerten er en skøn oplevelse i det smukke gamle kirkerum, som udelukkende er oplyst af levende lys.

Hver aften er kirken belyst af kraftige projektører. Det er et betagende syn. Ikke mindst når man kommer til at tænke på, at de fleste kirker, som hørte under domkirken, nu ligger bag jerntæppet, som kun er 3—4 km fra byen. Den oplyste kirke ses langt ind bag jerntæppet og hilser på denne måde sine gamle menigheder.

I tilslutning til kirkedagene har flere forskellige organisationer o. lign. arrangeret stævner i nogle af ugens dage. Det gælder f. eks. lærerforeninger, evangelisk akademi i Slesvig-Holsten, og endelig gæl-

der det de evangeliske højskoler i Tyskland, som holder årsmøde i dagene 14.—16. september.

Højskolen er endnu en pionerbevægelse i Tyskland, selv om der i mange år har eksisteret enkelte skoler. Nazitiden slog meget i stykker, og nu efter krigen måtte man næsten begynde forfra. Der er derfor kommet flere nye højskoler til efter krigen. En af disse er folkehøjskolen (Heimwolkshochschule) i Ratzeburg, hvor årsmødet holdes.

Denne skole begyndte sin virksomhed under meget vanskelige forhold i januar 1951. Skolen har lejet sig ind i det gamle kloster, som findes i tilknytning til domkirken. Elevværelserne er de gamle munkeceller med rigtige hvælvinger og metertykke mure. Det er meget romantisk og kan vel inspirere en og anden af de unge elever. Men det er meget uhensigtsmæssigt og upraktisk. Skolens lærer bor med sin frue i en lejlighed, som er indrettet i 2 sådanne celler. De må fyre i kaminen det meste af året. Klostrets gamle, smukke kapitelsal er nu højskolens foredragssal. Og her kan der måske være grund til at tale om inspiration. En kirkehistorietime i disse omgivelser må give ganske særlig forbindelse mellem fortid og nutid.

Hvad vil man på de tyske højskoler? Væsentligt det samme som på de danske. Lad mig citere fra denne skoles formålsparagraf: Folkehøjskolen i Ratzeburg skal gøre ungdom fra alle lag i vort folk fortrolige med de åndelige, erhvervsmæssige, sociale og politiske forhold i nutiden. Ved at mødes med kristendommens evige værdier og med den europæiske kultur skal ungdommen opdrages til at se nødvendigheden af en religiøst funderet livsanskuelse og livsholdning .....

Eleverne kommer fra alle samfundslag og fordeler sig over disse vel omtrent som i Danmark. Af skolens elever til dato var

39,0 % fra landbruget,
14,7 % var håndværkere,
14,5 % var ansat i butik eller på kontor,
12,2 % var „i huset",
5,6 % var studerende,
5,6 % var arbejdere,
8,8 % var uden erhverv.

Højskolen får naturligvis et særligt præg ved at ligge så nær østzonen. Ikke så få flygtninge har været elever på skolen.

Ellers er Østtyskland noget, man ikke taler meget om. Som udlænding undrer man sig derover. En af deltagerne forklarede det sådan: Hvis en tidsindstillet bombe falder i en beboelsesejendom, vil beboerne opskræmte evakuere både denne og de nærliggende ejendomme. Men går der nogle måneder, vil beboerne i naboejendommene flytte ind igen. Og går der et år, vil måske også beboerne i den bomberamte ejendom flytte ind igen.

Det er måske ikke særlig filosofisk eller dybsindigt sagt, men sådan er det. Livet går videre, og det må det naturligvis. Men denne deling er farlig for det tyske folk. Da Holland ramtes af den store oversvømmelseskatastrofe, tilbød 3000 hjem i Vesttyskland at tage et hollandsk barn i pleje. Holland afslog dette tilbud, man trængte kun til materiel hjælp og foreslog, at man i stedet tog et flygtningebarn fra Østtyskland. Nu meldte der sig kun 300.

Hovedemnerne på årsmødet kan kort udtrykkes med ordene Verfachlichung og Konfessionalisierung. Under emnet Verfachlichung, som vanskeligt lader sig direkte oversætte, drøftede man faren for, at det faglige bliver det alt dominerende. Der er f. eks. mange tendenser til, at fagorganisationen også sørger for medlemmernes fritidsbeskæftigelse. Større virksomheder har deres

egen sportsklub, deres egen diskussionsklub, egne films- og foredragsaftener o.s.v. Det moderne samfund er faktisk opdelt i nye klasser, nemlig de forskellige fag, og kløften mellem disse kan ofte være ret bred og dyb, sådan at medlemmer fra forskellige fag vanskeligt kan få hinanden i tale. Især i Tyskland gør dette forhold sig stærkt gældende.

Skal man nu imødekomme denne inddeling og lave særlige højskoler for landmænd, håndværkere og handelsfolk. Det vil give en mere ensartet elevfolk med samme indstilling til mange problemer, og det vil muligvis være lettere at komme i kontakt med denne elevflok, og navnlig vil det være lettere at skabe kontakt mellem eleverne indbyrdes.

Eller skal man have højskoler for forskellige erhvervsgrene sammen for at prøve at udjævne den kløft, som vitterlig findes mellem fag. Tydeligst vel mellem landbrug og håndværk. Det vil skabe en uensartet elevflok, hvor der let vil kunne opstå brydninger mellem eleverne, og hvor det måske er vanskeligt at skabe indbyrdes kontakt. Vi synes, det er let at besvare spørgsmålet. Men i Tyskland er kløften mellem mange fag så dyb, at der virkelig er et problem: Får man ikke flere i tale, når man indretter særlige skoler for de forskellige faggrupper.

Derimod er det let forståeligt, at man på et tysk højskolemøde drøfter problemet konfessionalisering. At der er mange katolikker i Tyskland, betyder naturligvis, at man lettere kommer til at stå over for det problem, at man på en evangelisk højskole får elever, der er katolikker — eller omvendt. Så melder spørgsmålet sig: Kan man drive højskole for folk af forskellige konfessioner, kan højskolen stå uden for konfessionerne, eller må højskolen nødvendigvis drives på et ganske bestemt bekendelsesgrundlag?

Her var man enige om, at højskolen ifølge hele sit væsen må hvile på en ganske bestemt bekendelse. Man fører elever-

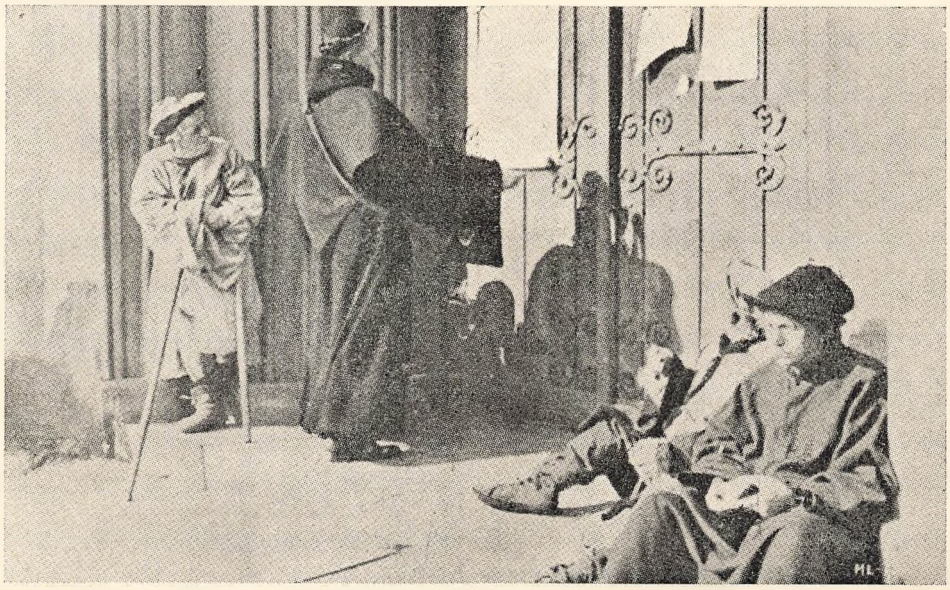

Ingen anede, hvilken verdenshistorisk begivenhed de var vidne til

ne bag lyset, hvis man ikke vil tage afgørende stilling til de mest centrale livsspørgsmål. Det er så væsentligt et spørgsmål, hvilken tro man bekender sig til, at man ikke kan sige: Det er ligegyldigt, hvilken konfession vore elever tilhører. Vi står uden for konfessionerne, så det vil ikke berøre undervisningen.

Af særlige oplevelser blandt programmets mange punkter må nævnes Martin Luther-filmen, som hele ugen igennem spilledes i byens teater. Lad mig slutte med at omtale den. Det første foredrag, nu afdøde højskoleforstander Pagh Petersen holdt som højskolelærer, var om Luther. Han var netop ved at slå de berømte 95 sætninger op på kirkedøren i Wittenberg, fortæller han, da gamle forstander Davidsen listede ind ad døren og satte sig på en af de bageste bænke. Desværre var manuskriptet sluppet op, og der manglede endnu 10 minutter af timen. Han fik lige svunget sig op til at sige: „og disse hammerslag gav genlyd under romerkirkens hvælvinger." Så havde han ikke mere stof.

Da jeg så Luther-filmen, kom jeg netop til at tænke på denne sætning, da jeg så den nævnte begivenhed på lærredet. Rask og resolut kommer Luther gående over kirkepladsen med en rulle papir under armen og en hammer i hånden. De mange mennesker, som færdes på pladsen eller sidder op ad kirkemuren, ænser ham ikke. Da han har slået sine sætninger op, står han et øjeblik og betragter papiret, som om han anede dets vidtrækkende konsekvenser. En enkelt af de omkringstående kaster også et blik på det og siger ligegyldigt til en kammerat: „Igen et eller andet på latin." Og så går livet uforstyrret videre.

Ingen anede, hvilken verdenshistorisk begivenhed de havde været vidne til. Det var sandelig hammerslag, der gav genlyd under romerkirkens hvælvinger. Og det var betagende at opleve det, selv om det kun var på film. Så levende og godt spillet er denne film, at man næsten synes, man har oplevet hele reformationen, så man ikke foreløbig glemmer det.

Luthers liv var fuldt af spændende begivenheder. I filmen er de kædet sammen til et levende billede af den store reformator: Afskeden med studenterkammerater, da han går i kloster. Den højtidelige optagelse i klostret. Luthers angst og sjæleuro og hans fortvivlede forsøg på at finde fred i sit hjerte. Romerrejsen. Og sådan kunne man blive ved.

Meget gribende er scenen i Worms, hvor Luther for sin tids fornemste konger og fyrster uforfærdet vedkender sig sine ord og ikke vil tilbagekalde. Det gør et mægtgit indtryk at se og høre ham, da han udtaler de berømte ord: „Her står

jeg. Jeg kan ikke andet. Gud hjælpe mig." Nu forstår man ret, hvilket uudsletteligt indtryk den virkelige begivenhed gjorde på tilhørerne. Mange af dem glemte det aldrig. Det gælder f. eks. Christian den Tredie af Danmark, der overværede begivenheden som 17-årig prins. Han indførte reformationen i Danmark 1536.

Jo, Martin Luther-filmen er kunstnerisk i topklassen. Ledende Luther-forskere garanterer for, at den er historisk pålidelig. Den er virkelig forkyndelse, bedre end mangen prædiken.

Filmen har haft enestående succes både i Amerika, hvor den endnu ikke er udspillet, såvel som andre steder i verden, hvor den har været spillet. I Europa har den foreløbig kun været vist i Vesttyskland, hvor den er set af over en million mennesker.

Nu kommer den til Danmark, og den fortjener at ses af alle. Gid dens succes måtte inspirere filmsproducenterne til nye films af lignende karat.

P. G. Wemmelund.

MØDER
i efteråret.

THISTED

Elevstævne på K.F.U.M. søndag den 24. oktober.

Kl. 14,30 foredrag ved forstander L. Christensen, Haslev landbrugsskole.

Kl. 15,30 fælles kaffebord — frit samvær.

Kl. 17,00 afslutning ved lærer I. C. Pedersen, højskolen.

Kl. 20,00 møde ved lærerne P. Wemmelund og I. C. Pedersen.

Velkommen alle. Mød talrigt.

P. u. v.
Herbert Neimanas.

ÅRHUS

Indre missions højskolekreds holder møde fredag den 5. novbr. kl. 20,15 på K.F.U.M.

Forstander Chr. Davidsen, Horne, taler. Emne: Tredie slægtled og Gud som autoritet.

Derefter kaffebord og underholdning.

Velkommen alle.

P. u. v.
Johs. E. Krøyer.

HJALLERUP

Østvendsyssels højskolekreds har møde i Hjallerup missionshus lørdag den 30. oktober kl. 20.

Forstander P. Møller, Tommerup højskole, taler. Emne: Øst-vest eller noget tredie.

Kom selv — tag en kammerat med.

Alle, både unge og ældre, er velkomne.

P. u. v.
Tage Sanden.

HØJSKOLEKREDSEN
for Vejle og omegn

har møde søndag den 14. novbr. kl. 20 på K.F.U.K., Vejle. Forstander Edv. Jensen, Børkop, taler.

Velkommen alle.

Vore møder.

Forstander Magelund:

17-10: Holstebro, elevstævne.
Se sidste nr.

18-10: Ringkøbing

19-10: Holmsland
2-11: Tyrstrup Kirke
10-11: Odense
kl. 13,30 Sct. Hans Kirke.
kl. 15,30 missionshuset.

H. C. Johannessen:

24-10: Herning, elevstævne
25-10: Brande

P. Wemmelund:

24-10: Thisted, elevstævne
26-10: Fjerritslev eller Kettrup
27-10: Agersted

BØGER
fra De Unges Forlag.

Her kom i dag fire nydelige bøger fra De Unges Forlag. Det er mere, end jeg kan nå at læse på en dag; men her er en fin idé, som lige dukker op. Køb bøgerne, læs dem og send mig så jeres anmeldelse. Jeg tager så et udpluk til bladet. På den måde får I en gavnlig øvelse i at fremsætte jeres tanker om en bog, og vi får et lille indblik i, hvad ungdom mener om bøger, altså: Køb, læs og skriv.

Her er forfatternavn og titler.

Poul Hoffmann:

I skyggen af Atlantis.

Det er ikke den forsvundne verdensdel Atlantis, her er tale om; hovedpersonerne er to unge danske opdagelsesrejsende, der er trængt ind i urskoven i Amazonas egne. De finder her en uddøende kæmpeby, i hvilken de oplever meget spændende ting.

Jens Christian Bay:

Frisk luft.

15 fortællinger om dansk-amerikanernes liv og færd. Forfatteren siger bl. a. i forordet: „Min danske pen har vistnok i årenes løb fået adskillige rustpletter, og blækket er nu og da blevet spædet op med flodvand fra Missisippi."

Mon ikke det skulle være interessant at se, hvad en sådan bog indeholder.

Peter Hansen Skovmoes:

Æbleblomsterne.

En historie om barndomsegnens dragende magt og om gammel og ny kærlighed.

Werner Ninck:

Griber Gud ind?

Nogle tror det — andre tror det ikke. Forfatteren til denne bog tror det i fuldt alvor og søger gennem mange eksempler at hjælpe andre til troen på, at Gud er en levende, almægtig virkelighed.

N. P. P.

Husk så, at I skal levere mig nogle anmeldelser.

Til vinterskolen

er der indmeldt 114 — heraf de 11 på andet-årsholdet. Enkelte bliver nødt til at bo i byen.

Vi er taknemmelige over dette stort hold og glæder os til at tage fat på arbejdet til november.

Tak, fordi I vil huske os i jeres forbøn.

Udgivet af elevforeningen. Redaktør: N. P. Pedersen, Skolevej 6, tlf. 596.
Torkildsens bogtrykkeri v. H. Nielsen, Haslev.